

ZARZĄDZENIE NR RG.0050.59.2019
WÓJTA GMINY ŁONIÓW

z dnia 30 maja 2019 r.

w sprawie przedstawienia Raportu o stanie Gminy Łoniów za 2018 rok

Na podstawie art. 28aa ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506)

zarządzam, co następuje:

§ 1.

Przedstawiam Radzie Gminy Łoniów Raport o stanie Gminy Łoniów za 2018 rok stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Raport o stanie Gminy Łoniów podlega publikacji na stronie internetowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Łoniów

Szymon Kołacz

Załącznik do zarządzenia Nr RG.0050.59.2019

Wójta Gminy Łoniów

z dnia 30 maja 2019 r.

RAPORT O STANIE GMINY ŁONIÓW

ZA 2018 ROK

Maj 2019

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁONIÓW	5
Mieszkańcy	6
Finanse gminy.....	6
Sprawy administracyjne	6
Zagospodarowanie przestrzenne	7
Inwestycje.....	9
Zadania realizowane przez referat rolnictwa, gospodarki przestrzennej i inwestycji.....	14
Wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami.....	14
Wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska naturalnego.....	15
Ochrona Zdrowia w gminie funkcjonują dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej:	15
Bezpieczeństwo publiczne.....	16
OŚWIATA	18
POMOC SPOŁECZNA	23
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA KULTURY	25
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI.....	27
WYDARZENIA KULTURALNE I SPORTOWE.....	28
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	29

WPROWADZENIE

Raport o stanie gminy przygotowany został zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, który mówi że Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta i funkcjonowanie gminy w roku poprzednim i zawiera informacje dotyczące realizacji polityk, programów i strategii oraz wykonanie uchwał rady gminy.

Zebrane informacje od pracowników merytorycznych urzędu gminy, jednostek organizacyjnych oraz dokumenty, będące w posiadaniu urzędu są źródłem informacji o stanie gminy. Strategie i programy obowiązujące w 2018 roku.

Lp.	Nazwa strategii, programu, planu	Akt wprowadzający	Czas obowiązywania
1.	Strategia Rozwoju Gminy Łoniów na lata 2015-2022.	UCHWAŁA NR XVIII/103/2016 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 18 maja 2016 r.	lata 2015-2022
2.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020.	UCHWAŁA NR XVI/92/2016 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 31 marca 2016r.	lata 2016-2020
3.	Lokalny Program Rewitalizacji Miejscowości Łoniów i Sulistawice.	UCHWAŁA NR XXIX/151/2017 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 23 lutego 2017 r.	lata 2016-2023
4.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.	UCHWAŁA NR XIII/73/2015 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 26 listopada 2015 r.	lata 2016-2018
5.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.	UCHWAŁA NR XIII/72/2015 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 26 listopada 2015 r.	lata 2016-2020
6.	Program osłonowy w zakresie dożywiania „ Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.	UCHWAŁA NR XLII/219/2014 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 30 stycznia 2014 r.	lata 2014-2020
7.	Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Łoniów na lata 2016-2023.	UCHWAŁA NR XXV/134/2016 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 28 listopada 2016 r.	lata 2016-2023

8.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018.	UCHWAŁA NR XLI/211/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 25 stycznia 2018 r.	2018 rok
9.	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.	UCHWAŁA NR XLI/212/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 25 stycznia 2018 r.	2018 rok
10.	Program współpracy Gminy Łoniów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018.	UCHWAŁA NR XLI/216/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 25 stycznia 2018 r.	2018 rok
11.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Łoniów.	UCHWAŁA NR XLIII/229/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 27 marca 2018 r.	2018 rok
12.	„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łoniów na lata 2012-2032”.		lata 2012-2032
13.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Łoniów na lata 2015-2020.	UCHWAŁA NR XIX/111/2016 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 22 czerwca 2016 r.	lata 2015-2020
14.	Uchwały: 1.W sprawie zmiany Nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów. 2.W sprawie zmiany Nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia - część II.	1.UCHWAŁA NR XLVI/247/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 3 lipca 2018 r. 2.UCHWAŁA NR LI/263/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 16 października 2018 r.	
15.	„Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Łoniów na lata 2017-2020” .	UCHWAŁA NR XXIX/153/2017 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 23 lutego 2017 r.	lata 2017-2020

16.	„Plan Ochrony Zabytków Na Wypadek Konflikty Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych dla Gminy Łoniów”.		2018 rok
17.	"Program Ochrony Środowiska dla Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2023 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko".	UCHWAŁA NR XXXI/162/2017 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 26 kwietnia 2017 r.	lata 2017-2020

W opracowanej w 2015 roku, przy udziale mieszkańców, Strategii Rozwoju Gminy zdefiniowana została wizja gminy, czyli pożądaný przez mieszkańców obraz w perspektywie najbliższych kilku lat, która brzmi: „W 2022 roku Gmina Łoniów to miejsce wyróżniające się w regionie nowoczesnym przetwórstwem owoców i warzyw, tworzącym miejsca pracy i stymulującym rozwój na wysokim poziomie produkcji rolno-ogrodniczej i przedsiębiorczości lokalnej. Nowoczesna infrastruktura techniczno-społeczna sprawia, że mieszkańcom żyje się dobrze, chętnie współpracują ze sobą, podejmując liczne inicjatywy promujące gminę, a bogactwo atrakcji historyczno-przyrodniczych i kultywowanie lokalnych tradycji przyciąga wielu turystów „. O kolejności realizacji poszczególnych inwestycji decydują takie czynniki jak ich „ważność” oraz „pilność”. Samorząd musi dokonywać bardzo często trudnych wyborów uwzględniając te aspekty przy jednoczesnym uwzględnieniu różnego rodzaju ograniczeń, przede wszystkim finansowych, organizacyjnych i czasowych. Strategia jest dokumentem, który wyznacza kierunki działania gminy, a zaplanowane w zadania są odzwierciedleniem realizowanych zadań inwestycyjnych.

CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁONIÓW

Gmina Łoniów jest gminą wiejską w skład, której wchodzi 30 sołectw, a powierzchnia gminy zajmuje 87 km². Wraz z gminami: Koprzywnica, Samborzec, Obrazów, Wilczyce, Dwikozy, Klimontów, Zawichost i Sandomierz tworzy powiat sandomierski. Gmina Łoniów jest jedną ze 102 gmin województwa świętokrzyskiego.

Mieszkańcy

W okresie od początku do końca 2018 roku liczba mieszkanek i mieszkańców zwiększyła się o 2 osoby, przez co na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 7 615 osób, w tym 3 824 kobiet i 3 791 mężczyzn.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła - 604, a liczba mieszkańców wynosiła – 588,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 2 203, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 2 641,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 1 017, a liczba mieszkańców wynosiła 562.

Migracje przebiegały w kierunku miejskim i związane były ze zmianą miejsca zamieszkania. Na koniec 2018 roku zameldowało się na pobyt stały i czasowy 142 osoby, wymeldowało się z pobytu stałego i z pobytu czasowego 134 osoby.

W 2018 roku 15 par małżeńskich zostało odznaczonych medalami za długoletnie pożycie małżeńskie.

Finanse gminy

W 2018 roku obowiązywały następujące uchwały:

- UCHWAŁA NR XXXIX/204/2017 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łoniów w latach 2018 – 2033.
- UCHWAŁA NR XXXIX/205/2017 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Łoniów na 2018 rok.

Budżet gminy na 2018 rok zakładał dochody w kwocie 42 345 778,34 zł oraz wydatki w kwocie 51 322 866,53 zł .

Zrealizowano 36 766 827,69 zł dochodów, co stanowiło 86,83 % założonych kwot. Niezrealizowane dochody w przeważającej części stanowiły dochody majątkowe, których realizacja przesunęła się na następny rok budżetowy.

Wykonano 41 418 867,44 zł wydatków co stanowiło 80,70 % do założonego planu. Niewykonanie wydatków związane było przede wszystkim z niewykonaniem wieloletnich wydatków inwestycyjnych, których realizacja przesunęła się na następny rok.

Sprawy administracyjne

Wykaz dokumentów sporządzonych przez pracowników Urzędu Gminy w 2018 roku

Zaświadczenia / wnioski / zgłoszenia	Decyzje	Zarządzenia	Umowy	Upoważnienia/ pełnomocnictwa	Tytułu wykonawcze	Udzielone odpowiedzi na wnioski dotyczące informacji publicznej	Akty urodzenia	Akty małżeństwa	Akty zgonu	Odpisy stanu cywilnego
732	3841	80	2401	34	159	4	10	50	38	521

W 2018 r:

- przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił na dzień 1 stycznia 2018 roku i na dzień 31 od 14 do 21 dni,
- przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy – na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 55 dni, a na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 50 dni.

Zagospodarowanie przestrzenne

Na początku 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte było 17% powierzchni gminy.

W roku 2018 zostały podjęte następujące uchwały:

- UCHWAŁA NR XLVI/247/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie zmiany Nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia.
- UCHWAŁA NR LI/263/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 16 października 2018 r. w sprawie zmiany Nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia - część II.

Przedmiotem obu zmian był teren usług oznaczony U 10, a zasadniczą przesłanką podjęcia prac planistycznych dotyczących tego obszaru była potrzeba zmiany zapisów odnośnie parametrów i wskaźników urbanistycznych oraz obsługi komunikacyjnej tego terenu. Ponadto w roku 2018 procedowane były również dwa dodatkowe projekty planów miejscowych tj. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII" na terenie miejscowości Świniary, gm. Łoniów oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu części miejscowości Jasienica i Świniary- tereny inwestycyjne.

W 2018 roku obowiązywały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego”

Lp.	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Numer uchwały
1	III Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łoniów.	XX/65/96 z dn. 25 września 1996r.
2	IV Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łoniów.	XXXI/124/98 z dn. 17 czerwca 1998r.
3	V Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łoniów.	XXX/161/2001 z dn. 29 grudnia 2001r.
4	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oczyszczalni ścieków Otoka Grabińska.	VII/42/2003 z dn. 28 sierpnia 2003r.
5	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia.	XXXII/205/2009 z dn. 29 grudnia 2009r.
6	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia.	XXXVI/225/2010 z dn. 30 czerwca 2010r.
7	Uchwała w sprawie uchwalenia zmiany nr 1 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Łoniów i Łoniów Kolonia.	XXX/165/2013 z dn. 30 kwietnia 2013r.
8	Uchwała w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o nr ewid. 32/24 Jasionica.	XXX/166/2013 z dn. 30 kwietnia 2013r.
9	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Jasionica i Świniary.	XXXII/182/2013 z dn. 11 lipca 2013
10	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Jasionica i Świniary.	XXXV/195/2013 z dn. 11 września 2013r.
11	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1 na terenie sołectwa Zawidza.	XLIX/246/14 z dn. 27 sierpnia 2014r.
12	Uchwała w sprawie uchwalenia zmiany nr. 2 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Łoniów i Łoniów Kolonia.	IX/48/2015 z dn. 2 lipca 2015r.
13	Uchwała w sprawie zmiany nr 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Łoniów i Łoniów Kolonia.	XLVI/247/2018 z dn. 3 lipca 2018r.
14	Uchwała w sprawie zmiany nr. 3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Łoniów i Łoniów Kolonia- część II.	LI/263/2018 z dn. 16 października 2018r.

W 2018 roku wydano 1 decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycja ta dotyczyła infrastruktury gazowej. Wydano 39 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 28 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 2 decyzje dotyczące zabudowy usługowej oraz 9 dotyczących innych inwestycji między innymi zmiany zagospodarowania terenu polegającej na zalesieniu gruntów rolnych, budowy budynków gospodarczo-garażowych.

Inwestycje

- Inwestycja realizowana w ramach projektu umowy pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Łoniów, Łoniów-Kolonia, Jasienica, Świniary Stare, Świniary Nowe oraz sieci wodociągowej dla miejscowości Łoniów”. Inwestycja realizowana jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 -2020. Długość wykonanej kanalizacji w 2018 roku wynosi 16 500 mb, a budowa sieci wodociągowej w Łoniowie wyniosła 2,2 km.

Nowo wybudowana kanalizacja poprawi komfort życia mieszkańców, a przede wszystkim będzie ulgą dla środowiska naturalnego, gdyż ścieki nie będą zatrzymywały gleby.

- Głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. Projekt jest aktualnie realizowany na terenie gminy Łoniów. Głównym jego celem jest termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynków. Wartość tego projektu to kwota 11 187 626,00 zł. Gmina ze środków unijnych pozyskała kwotę 5 926 089,06 zł. W ramach projektu prace prowadzone są w 10 obiektach użyteczności publicznej (tj. 5 szkół, 2 Ośrodki Zdrowia, budynek OSP Gieraszwice, budynek Filii GOK w Chodkowie Nowym, budynek Urzędu Gminy).

- Budowa Otwartych Stref Aktywności w Krowiej Górze, Świniarach Starych, Gałolinie. Strefa obejmuje następujące urządzenia: siłownia – orbitek, biegacz, wioślarz, twister i wahadło, wyciągi wyciskane, jeździec, strefa relaksu: stojak na rowery, ławka, kosz na śmieci, trampolina, tablica, szachy.

Gmina pozyskała na realizację tej inwestycji środki z Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym OSA 2018 z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Wartość inwestycji to 158 189,11 zł, a dotacja wyniosła 75 000 zł.

Z funduszu sołectkiego na kwotę 469 716, 05 zł zrealizowano w 2018 roku następujące inwestycje:

Sołectwo Bazów
Zad. I "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem"
Zad. II "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem"

Sołectwo Bogoria
"Budowa chodnika przy drodze gminnej wraz z dokumentacją projektową"

Sołectwo Chodków Nowy
Zad.I "Rozbudowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu"
Zad. II "Naprawa dróg gminnych"

Sołectwo Chodków Stary
Zad. I "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z ogrodzeniem"
Zad. II "Wyposażenie zaplecza kuchennego przy świetlicy wiejskiej"

Sołectwo Gągolin
Zad. I "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem"
Zad. II "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem"

Sołectwo Gieraszowice
Zad.I "Zakup działki na cele sołectwa"
Zad. I "Odmulenie i pogłębienie koryta strumyka"
Zad.II "Naprawa dróg gminnych"

Sołectwo Jasienica
Zad. I "Naprawa dróg gminnych"
Zad.II "Rozbudowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu"
Zad.III "Odnowienie przystanku"
Zad.IV "Zakup paliwa, oleju i żyłki do kosy spalinowej"

Sołectwo Jeziory
"Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z pogłębieniem stawu "

Sołectwo Kępa Nagnajewska
"Rozbudowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu gminnego"

Sołectwo Krowia Góra

zad. I "Zakup działki na cele sołectwa"

Zad. II "Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem i zagospodarowaniem terenu"

Sołectwo Królewice

Zad. I "Naprawa dróg gminnych"

Zad. II "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem".

Sołectwo Łązek

"Budowa chodnika przy drodze gminnej"

Sołectwo Łoniów

Zad. I "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Zad. II "Remont placu zabaw"

Sołectwo Łoniów Kolonia

Zad. I "Ogrodzenie terenu gminnego wraz z zagospodarowaniem i wyposażeniem."

Zad. I "Ogrodzenie terenu gminnego wraz z zagospodarowaniem i wyposażeniem."

Zad. II "Naprawa dróg gminnych"

Sołectwo Otoka

Zad. I "Modernizacja świetlicy wiejskiej"

Zad. II "Zadaszenie przystanku"

Sołectwo Piaseczno

Zad. I "Zakup i montaż pompy do studni głębinowej"

Zad. II "Naprawa dróg gminnych i udroźnienie rowów"

Zad. III "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Sołectwo Przewłoka

"Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wyposażeniem"

Sołectwo Ruszcza Kolonia

"Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z ogrodzeniem"

Sołectwo Ruszcza Płaszczyna

Zad. I "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Zad. II "Utrzymanie kompleksu parkowego wraz z rozbudową placu zabaw"

Sołectwo Skrzypaczowice

"Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Sołectwo Skwirzowa

"Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem i zagospodarowaniem terenu gminnego"

Sołectwo Sulisławice

Zad. I " Modernizacja i wyposażenie sceny widowiskowej wraz z zagospodarowaniem terenu"

Zad. II "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Sołectwo Suliszów

"Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu"

Sołectwo Świniary Nowe

Zad. I "Rozbudowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu"

Zad. II "Naprawa dróg gminnych"

Zad. III "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Zad. IV "Zakup pomocy edukacyjno - dydaktycznych dla ZSiP w Świniarach Starych"

Sołectwo Świniary Stare

Zad. I "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Zad. II "Odnowienie przystanku i zakup kosza na śmieci"

Zad. III "Zakup i montaż znaków drogowych"

Zad. IV " Odnowienie budynku gminnego"

Zad. V "Naprawa dróg gminnych"

Zad. VI "Rewitalizacja terenu gminnego wokół stawu wraz z wyposażeniem"

Sołectwo Trzebieszowice
Zad. I "Modernizacja i wyposażenie domu ludowego wraz z zagospodarowaniem terenu"
Zad. II "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"

Sołectwo Wnorów
Zad. I "Uzupełnienie oświetlenia ulicznego"
Zad. II "Zagospodarowanie terenu gminnego wraz z wytyczeniem granicy działki"
Zad. III "Zakup paliwa, oleju i żyłki do kosi spalinowej"

Sołectwo Wojcieszycze
Zad. I "Pogłębienie i odmulenie stawu wiejskiego dla celów p.poż."
Zad. II "Naprawa dróg gminnych"

Sołectwo Wólka Gieraszkowska
Zad. II "Pogłębienie, utwardzenie i wyprofilowanie odpływu strumyka od ujęcia wody"
Zad. I "Zakup paliwa, oleju i żyłki do kosi spalinowej"

Sołectwo Zawidza
"Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej".

W 2018 roku rozpoczęto inwestycje dotyczące dróg gminnych. Wiązały się one z poniesieniem kosztów w wysokości 360 717 zł, przy czym dofinansowanie zewnętrzne, pochodzące ze środków budżetu państwa wyniosło 66 000 zł.

Infrastruktura drogowa w Gminie Łonów obejmowała na dzień 1 stycznia 2018 roku 49,01 km. dróg gminnych. Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg w gminie również wynosiła 49,01 km. Drogi asfaltowe, utwardzone stanowiły w poprzednim roku 37,18 km. Stan techniczny nawierzchni dróg w gminie na niektórych odcinkach wymaga remontów.

Do użytku oddany został wyremontowany odcinek drogi wojewódzkiej z projektu pn. "Przebudowa DW 872 przez wieś Świniary polegająca na budowie chodnika dla pieszych wraz z przebudową nawierzchni od 2+129,78 do 2+998,23".

Przebudowa drogi polegała na wykonaniu nawierzchni bitumicznej, chodnika z kostki brukowej, przebudowę 2 zatok autobusowych, zjazdów, przepustów, poboczy, odwodnieniu, oczyszczeniu i umocnieniu rowów oraz odnowę oznakowania poziomego i pionowego.

Zadania realizowane przez referat rolnictwa, gospodarki przestrzennej i inwestycji.

W 2018 roku pracownicy referatu rolnictwa, gospodarki przestrzennej i inwestycji poza sprawami administracyjnymi realizowali w terenie zadania w zakresie:

- utrzymania wodociągów oraz kanalizacji,
- zimowego utrzymania dróg, placów i innych nieruchomości,
- bieżących remontów dróg, których właścicielem jest gmina,
- utrzymania czystości na terenie gminy,
- bieżącego utrzymania zieleni na terenie gminy.

Zadanie zarządzania wodociągami gmina przejęła od 1 stycznia 2018 roku. Gmina posiada 2 własne ujęcia wody „Ruszcza” w Ruszczy Kolonii i „Zawidza” w Zawidzy. Ujęcia te mają wydajność wystarczającą do zaspokojenia potrzeb gminy. Woda ujmowana jest z utworów piaszczystych trzeciorzędu. Zawiera ponadnormatywne ilości żelaza i magnezu, co wymaga prostego uzdatniania. Według stanu na 31.12.2018 r. na terenie gminy dostępnych jest ok. 157 km sieci wodociągowej. Sieć wodociągowa jest sukcesywnie dobudowywana pod nowo powstające budownictwo, stale wzrasta też liczba mieszkańców korzystających z sieci.

Gmina Łonów posiada oczyszczalnię ścieków w Świniarach Nowych, która została wybudowana w 2012 roku i jest jedna z najnowocześniejszych oczyszczalni w powiecie sandomierskim. Dużym problemem gminy jest niedostateczna sieć kanalizacji sanitarnej, gdyż długość sieci kanalizacyjnej wynosi około 33 km. Ma to duży wpływ na stan środowiska naturalnego. W gminie sukcesywnie realizowana jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach, które jeszcze nie są włączone do systemu.

Wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami

W 2018 roku odbiór odpadów odbywał się podstawie zawartego Porozumienia z Ekologicznym Związkiem Gmin Dorzecza Koprzywianki. Na dzień 1 stycznia 2018 roku na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 28,29 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 107,71 kg zmieszanych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku dane te przedstawiały się następująco: na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 30,9 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 100,17 kg zmieszanych odpadów komunalnych. Zmiana proporcji wynikała z tego, że zwiększyła się świadomość mieszkańców dotycząca segregacji odpadów.

Wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska naturalnego

Na terenie gminy Łoniów obowiązuje” Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Łoniów” przyjęty Uchwałą NR XV/88/2016 Rady Gminy Łoniów z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia i przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Łoniów na lata 2015 -2020”.

W celu polepszenia warunków środowiskowych, w których żyją mieszkańcy zgodnie z przyjętym planem gmina podjęła następujące działania:

- Gmina przystąpiła do projektu polegającego na instalacji systemów odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łoniów i Zawichost.
- Realizowany jest projekt głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Łoniów.

W roku 2018 w gminie obowiązywał “Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łoniów na lata 2012-2032”. Na realizację tego zadania pozyskano dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Azbest pochodzący z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych został odebrany z 87 posesji z terenu gminy. Odebrano i unieszkodliwiono 237 Mg azbestu.

Na szczególną uwagę zasługują działania edukacyjne dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego. Przy dużej kreatywności społeczności szkolnej, Rodziców i Urzędu Gminy w Łoniowie udało się zorganizować happening „Łoniowski Alarm Smogowy” i kampanię informacyjną przeciwko hałasowi w szkole.

„Chcemy oddychać świeżym powietrzem”, to hasło tegorocznego happeningu antysmogowego zorganizowanego przez uczniów i nauczycieli z Publicznej Szkoły Podstawowej w Gieraszwicach. Przemaszewali przez miejscowość Gieraszwice z hasłami zachęcającymi mieszkańców do ograniczenia emisji CO₂. Rozmawiali również z mieszkańcami oraz rozdawali ulotki informujące o szkodliwości spalania śmieci w domowych piecach i kotłowniach.

Ponadto w 2018 roku w Gminie Łoniów obowiązywał „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Łoniów” przyjęty UCHWAŁĄ NR XLIII/229/2018 RADY GMINY ŁONIÓW z dnia 27 marca 2018 r. Gmina Łoniów podejmuje działania dotyczące ochrony zwierząt, gdyż zadaniem własnym gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. W 2018 roku oddano do schroniska 15 psów, a opiekę sprawowano nad 23 psami.

Ochrona Zdrowia w gminie funkcjonują dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej:

1. Niepubliczny Zakład Medycyny Rodzinnej w Sulisławicach.
2. MIG-MED Sp. z o. o. Podmiot Leczniczy “Zdrowie” w Świniarach Starych.

Na terenie gminy działalność prowadzą dwa punkty apteczne, cztery gabinety dentystyczne gabinet ginekologiczny, gabinet rehabilitacyjny oraz jedna apteka.

W Łoniowie stacjonuje karetka Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Kielcach.

Gmina Łoniów podejmuje działania na rzecz ochrony zdrowia mieszkańców, poprawy jakości ich życia oraz łatwiejszego dostępu do specjalistycznych badań profilaktycznych, aby zmniejszyć ryzyko zachorowań. W 2018 roku podobnie jak w latach ubiegłych mieszkanki Gminy Łoniów mogły skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych mammografia i cytologia. Badania te cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Świątokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Sulistawicach zorganizowało „Niedzielę Profilaktyki Onkologicznej”. Przy kościele dyżurował cytomammobus ŚCO, gdzie można było wykonać badania oraz skorzystać z porad pracowników ŚCO.

W 2018 roku zostały podjęte uchwały w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2018 oraz uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii na 2018 r.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku 25 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki uzyskane przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2018 roku zostały przeznaczone na:

- realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczono kwotę 108 286,19 zł,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczono kwotę 3 940,70 zł.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 15 zgłoszeń dotyczących przypadków nadużywania alkoholu.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gminy znajduje się 10 jednostek OSP, w tym: 4 jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego (KSRG) (tj. OSP Łoniów, Świniary, Sulistawice i Gieraszwice), 5 jednostek typu S, a 1 jednostka typu M (tj. OSP Zawidza). Każda jednostka OSP posiada wybrany na zebraniu sprawozdawczo- wyborczym Zarząd OSP oraz Komisję Rewizyjną OSP. W skład zarządu wchodzi: Prezes, Wiceprezes- Naczelnik, Skarbnik, Sekretarz i Gospodarz. W skład komisji rewizyjnej wchodzi: Przewodniczący i 2-ch członków.

Straż pożarna w każdej dziedzinie swojego funkcjonowania stara się podejmować decyzje mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa. Ochrona życia, zdrowia i mienia mieszkańców gminy jest priorytetowym zadaniem. Jednak bardzo dużym wyzwaniem dla budżetu gminy jest zapewnienie odpowiedniego sprzętu, wyposażenia, wyszkolenia i utrzymania w gotowości bojowej 10 jednostek

Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2018 r. jednostki OSP zostały zadysponowane do 91 zdarzeń tj.: pożary – 42 wyjazdy, zagrożenia- 48 wyjazdów i alarm fałszywy – 1 wyjazd.

Pomimo dużych nakładów finansowych na bieżące funkcjonowanie jednostek Gmina Łoniów w 2018 roku dofinansowała zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia do zapobiegania i likwidacji skutków klęsk żywiołowych dla jednostek OSP.

Gmina stara się pozyskiwać również zewnętrzne środki finansowe na doposażenie i modernizację jednostek. W 2018r. zakupiono w ramach dofinansowania z Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości sprzęt o wartości 35 046,00 zł. z czego dofinansowanie gminy wyniosło 354,00 zł. co stanowi 1%. W skład zakupów weszły 4 zestawy ratownictwa medycznego PSP R1 z opatrunkami Water Jel, z deską ortopedyczną i szynami Kramera, 1 zestaw ratownictwa medycznego OSP R1 oraz 2 defibrylatory. Nowoczesny sprzęt umożliwi strażakom sprawne udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu zdarzenia, bez wątpienia przyczyni się też do zwiększenia skuteczności strażaków ochotników oraz poszerzy możliwość działania jednostek OSP.

Ponadto w 2018 roku Gmina otrzymała dofinansowanie z Województwa Świętokrzyskiego na zakup sprzętu przeciwpożarowego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Otoce w wysokości 15 000,00 zł, z czego dofinansowanie gminy wyniosło 2 000,00 zł. Ze środków tych zakupiono: motopompę pływającą Niagarę, węże tłoczne, wyposażenie osobiste strażaka oraz inny niezbędny sprzęt przeciwpożarowy.

Zabytki

Gmina posiada opracowany „Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Łoniów na lata 2017-2020” przyjęty Uchwałą Nr XXIX/153/2017 Rady Gminy Łoniów z dnia 23 lutego 2017r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy na lata 2017-2020”.

W gminnej ewidencji zabytków znajduje się 89 kart adresowych, w tym: 49 kart zabytków architektury i budownictwa, 12 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz 40 stanowisk archeologicznych. Wśród obiektów architektury i budownictwa zdecydowanie największą liczbę stanowią budowle o funkcji wyznaniowej w postaci kościołów, zabudowy parafialnej oraz przydrożnych kaplic, figur i krzyży. Wyróżniają się także obiekty użyteczności publicznej, przemysłowe i tereny zielone.

Opracowany jest również „Plan Ochrony Zabytków Na Wypadek Konflikty Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych dla Gminy Łoniów”, który obowiązuje w przypadku zaistnienia wymienionych sytuacji .

OŚWIATA

W Gminie Łoniów w roku szkolnym 2017/2018 funkcjonowało 5 szkół podstawowych w tym 2 szkoły z oddziałami gimnazjalnymi, w których uczyło się 676 uczniów w 43 oddziałach. Dwóch uczniów korzystało z nauczania indywidualnego.

W przeliczeniu na 1 uczennicę/ucznia, wydatki na poszczególne szkoły z budżetu gminy kształtowały się następująco:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa w Łoniewie (z oddziałem gimnazjalnym) – 3 119 586,38 zł : 267 ucz = 11 683,84 zł.
2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach – 906 349,28 zł: 47 ucz = 19 284,02 zł.
3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Sulisławicach (z oddziałem gimnazjalnym) - 2 425 040,27 zł: 176 ucz =13 778,63 zł.
4. Publiczna Szkoła Podstawowa w Świniarach – 1 416 448,06 zł: 102 ucz = 13 886,74 zł
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Łązku- 1 204 708,58 zł: 84 = 14 341,77 zł.

Wydatki na oświatę wraz z zadaniami własnymi w 2018 roku wyniosły 11 790 187,88 zł z czego 7 611 796,47 zł otrzymano z subwencji i dotacji oraz środków projektu UE co stanowi 64,56% wszystkich wydatków. Kwota sfinansowana ze środków Gminy wyniosła 4 178 391,41 zł co stanowiło 35,44% wszystkich wydatków. Należy podkreślić, że w kwocie 4 178 391,41 zł zawarte są wydatki z tytułu zadań własnych (wychowanie przedszkolne + dowozy) w kwocie 1 922 847,96 zł co stanowi 16,31% wydatków, środki brakujące do subwencji to 2 255 543,46 zł i stanowią one 19,13 % wszystkich wydatków.

W szkołach realizowana jest nauka języka obcego – języka angielskiego, oraz dodatkowego języka obcego i jest to język rosyjski, którego uczyło się 209 uczennic i uczniów.

Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w roku szkolnym 2017/2018 średnio 16 osób. Najwięcej w Szkole Podstawowej w Łoniewie – 19 uczniów w klasie, najmniej w szkole w Szkole Podstawowej w Gieraszwicach 9 uczniów w klasie.

W poszczególnych szkołach i przedszkolach zatrudnionych było 149 nauczycielek i nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty 112,51), w tym 11 nauczycielek / nauczycieli i stażystów, 23 nauczycielek / nauczycieli kontraktowych, 23 nauczycieli mianowanych, 92 nauczycieli dyplomowanych.

Zatrudnienie nauczycieli wg etatów i stopnia awansu zawodowego.

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba nauczycieli	Liczba etatów nauczycieli	Liczba nauczycieli stażystów	Liczba nauczycieli kontraktowych	Liczba nauczycieli mianowanych	Liczba nauczycieli dyplomowanych	Etaty zadania własne
1.	ZS Łoniów	33	30,33	0	2,77	3,67	23,89	0,00
2.	Sz.P. Gieraszowice	18	11,66	0	2,15	0,28	9,23	1,08
3.	ZS Sulistawice	30	27,12	2,25	2,26	3,61	19,00	3,16
4.	Sz.P. Świniary	22	13,60	1,16	2,70	2,78	6,96	0,00
5.	Sz. P. Łązek	24	16,00	0,98	1,22	3,56	10,24	2,84
	Razem	127	98,71	4,39	11,10	13,90	69,32	7,08
1.	Przedszkole Łoniów	12	7,60	0,06	0,83	1,33	5,38	5,47
2.	Przedszkole Świniary	10	6,20	0	0,60	1,00	4,60	2,60
	Razem	22	13,80	0,06	1,43	2,33	9,98	8,07
	Razem	149	112,51	4,45	12,53	16,23	79,30	15,15

Wykaz nauczycieli pełno i niepełno zatrudnionych.

Jednostka	PSP Łoniów	PSP Gieraszowice	PSP Sulistawice	PSP Świniary	PSP Łązek	PP Łoniów	PP Świniary	Razem
Pełnozatrudnieni	27	9	27	10	13	7	5	98
Niepełnozatrudnieni	6	9	3	12	11	5	5	51
RAZEM	33	18	30	22	24	12	10	149

W roku szkolnym 2017/2018 szkołę (gimnazjum) ukończyło 68 uczniów w tym w Łoniowie 40 uczniów i 28 w Sulistawicach. Promocji do następnej klasy nie otrzymało 6 uczniów z powodu oceny niedostatecznej z trzech i więcej przedmiotów w Szkole Podstawowej w Łoniowie oraz 2 uczniów w Szkole Podstawowej w Sulistawicach, także z powodu oceny niedostatecznej z trzech i więcej przedmiotów. Zdawalność egzaminów kończących gimnazja wyniosła:

Przedmiot	Gimnazjum Łoniów 2017/2018		Gimnazjum Sulisławice 2017/2018	
	Pkt.	%	Pkt.	%
Język polski	18,61	58	21,93	68
Historia -WOS	14,84	46	18,61	58
Matematyka	13,16	45	12,43	42
Przedmioty Przyrodnicze	13,24	47	14,46	51
Język angielski podstawowy	21,53	53	21,87	54
Język angielski rozszerzenie	13,29	33	14,65	36
Język rosyjski podstawowy	26,24	65	22,40	56

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2017/2018 na terenie Gminy Łoniów, powiatu sandomierskiego, województwa świętokrzyskiego i kraju kształtowały się następująco:

Przedmiot	Liczba zdających	Wyniki Gmina %	Wyniki Powiat %	Wyniki wojew. %	Wyniki kraj %
Język polski	66	62	65	68	68
Historia WOS	66	51	57	58	59
Matematyka	66	44	49	51	52
Przedmioty przyrodnicze	66	49	55	55	56
Język angielski podstawowy	40	54	63	66	68
Język angielski rozszerzony	40	35	46	49	52
Język rosyjski podstawowy	26	63	63	56	48

W 2018 roku sesja egzaminu gimnazjalnego była przedostatnia. Ostatnia sesja egzaminu gimnazjalnego została przeprowadzona w roku szkolnym 2018/2019 (równoległe z przeprowadzonym po raz pierwszy egzaminem ośmioklasisty).

1 września 2019 roku gimnazja przestaną istnieć w systemie edukacji.

W 2018 roku Wójt Gminy Łoniów przyznał stypendia dla 4 uczniów. Łączna kwota wyniosła 3 200 zł. Środki zostały przyznane z lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży będących mieszkańcami Gminy Łoniów .

W 2018 roku 389 uczniów i uczennic, stanowiących 57,54% wszystkich uczennic i uczniów, dojeżdżało do szkoły korzystając ze zorganizowanego przez gminę środka transportu publicznego. Z kolei 287 uczniów i uczennic tj. 42,46 % uczennic i uczniów było dowożonych przez rodziców lub też docierało do szkół korzystając z prywatnych form transportu.

W roku szkolnym 2017/ 2018 funkcjonowały 2 przedszkola gminne, do których uczęszczało 132 dzieci. Ponadto, funkcjonowały 3 punkty przedszkolne, do których uczęszczało 114 dzieci.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowy obraz dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów zerowych i punktów przedszkolnych.

Jednostka	Punkt Przedszk2 ,5.3,4 latki	Oddział „0” 5,6 latki	Razem 2017/2018	Ilość oddziałów 2017/2018
Przedszkole Łoniów	42	42	84	4
Przedszkole Świniary	33	15	48	3
Razem	75	57	132	7
Gieraszwice	14	15	29	2
Sulistawice	42	13	55	3
Łązek	14	16	30	2
Razem	70	44	114	7
Podsumowanie	145	101	246	14

W 2018 roku na prowadzenie przedszkoli, oddziałów zerowych i punktów przedszkolnych gmina wydała 1 577 407, 86 zł (w/w wydatki są zawarte w kwocie wszystkich wydatków).

Dla Gminy Łoniów został opracowany Kompleksowy plan rozwoju szkół. Opracowany Plan jest wyznacznikiem kierunków działań, jakie powinny być realizowane, by osiągnąć założone cele. Plan powinien być dokumentem, który należy sukcesywnie realizować i aktualizować w przypadku zmian wynikających ze zmieniających się warunków politycznych, ekonomicznych, społecznych oraz finansowo-prawnych. Umożliwia to system procedur, według których realizowany będzie proces wdrażania, aktualizacji, monitorowania i ewaluacji Planu.

Misją rozwoju jest dążenie do osiągnięcia celów założonych wizji, poprzez realizację szeregu działań, ukierunkowanych na osiągnięcie następujących celów strategicznych:

Cel strategiczny 1

Modernizacja i remont bazy lokalowej placówek oświatowych wraz z ich otoczeniem.

Cel strategiczny 2

Zwiększenie dostępu do nowoczesnych narzędzi edukacyjnych i dydaktycznych

Cel strategiczny 3

Zapewnienie wysokich standardów edukacyjnych.

Zadania, które zostały zrealizowane w 2018 roku zgodnie z planem rozwoju szkół:

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych należy uznać za bardzo dobry. W okresie sprawozdawczym czyniono stałe działania dla poprawy bazy lokalowej gminnej oświaty, w tym wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne oraz prace remontowe - termomodernizacja.

W 2018 r. wszystkie szkoły z terenu Gminy Łoniów wyposażone zostały w 91 nowoczesnych komputerów wraz z oprogramowaniem. Dotychczasowe pracownie w szkołach posiadały przestarzały sprzęt informatyczny, który często nie był w stanie technicznie sprostać wymaganiom minimalnym dla programów edukacyjnych przez co ograniczały możliwości edukacji uczniów podczas zajęć. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Zakup sprzętu komputerowego na potrzeby Szkół Podstawowych z terenu Gminy Łoniów” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 -2020. Wartość projektu na realizację tego zadania wyniosła 417 560,90 zł. Wniosek na zakup komputerów przygotowany został w Urzędzie Gminy w Łoniowie na podstawie zapotrzebowań przedstawionych przez dyrektorów szkół.

W ramach pozyskiwania i realizacji projektów Unijnych w 2018 roku realizowano projekt pn. „Kuźnia Wiedzy „ Program rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych z terenu Gminy Łoniów” w Publicznej Szkole Podstawowej w Gierszowicach i Publicznej Szkole Podstawowej w Świniarach Starych. Całkowita kwota w/w projektu wyniosła 601 774,94 zł. W roku 2018 zrealizowano zadania wynikające z projektu na łączną kwotę 392 082,09 zł.

W Publicznej Szkole Podstawowej w Gieraszwicach w roku szkolnym 2018/2019 realizowany jest Program dla gmin województwa świętokrzyskiego pod nazwą:

„Pracownia edukacyjna w szkole podstawowej – Czyste powietrze, woda, gleba oraz odnawialne źródła energii”.

Organizatorem programu jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Dzięki otrzymanej dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. w szkole powstała nowoczesna pracownia edukacji ekologiczno – przyrodniczej, w której realizowane są działania edukacyjne o charakterze przyrodniczym, skierowane do uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych.

W Publicznej Szkole Podstawowej w Łoniowie realizuje się zaplanowane działania edukacyjne w oparciu o pracownię edukacji ekologiczno – przyrodniczej. Sala 2.14 została wyposażona w sprzęt i pomoce dydaktyczne dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w wysokości 20 000 zł. Edukacyjnym celem zadania jest organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w pracowni edukacji ekologiczno – przyrodniczej, kształtujących zainteresowania dzieci ekologią i ochroną środowiska oraz zaangażowanie do współpracy środowiska lokalnego.

POMOC SPOŁECZNA

W 2018 roku obowiązywał program zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/72/2015 Rady Gminy Łoniów z dnia 26.11.2015 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020.

Głównym celem Programu jest ograniczenie na terenie Gminy Łoniów rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie. W 2018 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 kwartalne spotkania oraz 26 posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Pomocą zespołu zostało objęte zostało 47 osób, a 14 rodzin zostało objętych procedurą Niebieskiej Karty. W przypadku 11 rodzin ustało zjawisko przemocy i zakończono procedurę Niebieskiej Karty.

Kolejnym programem obowiązującym w roku 2018 był Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/73/2015 Rady Gminy Łoniów z dnia 26.11.2015 roku. Głównym celem Programu było stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Łoniów. Zadaniem programu było stworzenie odpowiednich warunków i możliwości dla skutecznej pomocy rodzinie oraz poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przy współpracy instytucji i organizacji. Najważniejszym celem było niedopuszczenie do sytuacji, w której dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną.

W Gminie realizowany jest program osłonowy „Asystent rodziny”, z tego tytułu poniesione zostały wydatki w kwocie 26 899,17 zł. Do realizacji zadań programu zatrudniony był asystent rodziny,

który swoim wsparciem objął 9 rodzin. We współpracy asystenta z pracownikiem socjalnym został opracowany plan pracy z rodziną. Asystent w zależności od występującego problemu w rodzinie współpracował również z przedstawicielami różnych instytucji m.in. z pedagogiem szkolnym, Policją, Zespołem Interdyscyplinarnym, Kuratorami Sądowymi.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poniesiono wydatki w kwocie 27 538 zł za dwoje dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz za 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo- wychowawczej w kwocie 1 424,11 zł.

W 2018 roku został zatwierdzony Uchwałą Nr III/20/2018 Rady Gminy Łoniów z dnia 28.12.2018 r. wieloletni program osłony Gminy Łoniów "Posiłek w domu i w szkole" na lata 2019-2023. Głównym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z pomocy tej w formie posiłków na podstawie wydanych decyzji skorzystało 263 dzieci ze 146 rodzin oraz 1 osoba dorosła. Udzielono również pomocy w formie świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności dla 305 rodzin. Na dożywianie dzieci oraz zasiłki celowe „Posiłek” - łącznie wydano kwotę 368 017 zł.

Beneficjentami pomocy społecznej w 2018 roku były 1 203 osoby z 422 rodzin. Udział osób w różnych kategoriach wiekowych w stosunku do całości osób korzystających przedstawiał się następująco: 0-17 lat korzystało 21,8 %, w wieku produkcyjnym 63,3% natomiast w wieku poprodukcyjnym 14,9%. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 701 zł;
- osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł

W 2018 roku beneficjenci korzystali z następujących form pomocy:

1. Zasiłek stały - korzystało 69 osób na łączną kwotę 339 273,91 zł. Zasiłek wypłacano dla osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności lub osób będących w wieku emerytalnym, którzy nie posiadają własnych dochodów lub ich dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej.
2. Zasiłek okresowy – z tej formy pomocy korzystały 64 rodziny na łączną kwotę 79 944,77 zł. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości otrzymania świadczeń emerytalno-rentowych.

3. Zasiłki celowe, celowe specjalne – korzystało 96 rodzin na łączną kwotę 50 710 zł. Przyznane zostały na zakup: żywności, opału, odzieży, obuwia, leków lub dofinansowanie do zapłaty rachunku za energię elektryczną. Dla 2 rodzin został przyznany zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Ponadto gmina poniosła koszty w związku ze sprawieniem pogrzebu.

4. Usługi opiekuńcze specjalistyczne - dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi, wydano kwotę 75 755 zł.

5. Usługi opiekuńcze – z tej formy pomocy korzystało 15 osób na łączną kwotę 78 881,96 zł.

6. Składki na ubezpieczenie zdrowotne - na opłacenie składek przeznaczono kwotę 30 330,46 zł. Składki odprowadzane są od osób pobierających zasiłek stały.

W 2018 roku Ośrodek ponosił odpłatność za pobyt 2 osób w Domach Pomocy Społecznej na łączną kwotę 33 357,53 zł. OPS ponosi koszty schronienia za dwie osoby przebywające w schronisku dla bezdomnych w łącznej wysokości 2 473 zł.

Gmina w 2018 roku nie wypłacała dodatków mieszkaniowych, gdyż nie wpłynęły wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

Wypłacono wynagrodzenie opiekunowi prawnemu ustanowionemu dla osoby ubezwłasnowolnionej z tytułu sprawowania opieki na łączną kwotę 4 872 zł.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku zasiłki rodzinne na dzieci otrzymało 708 rodzin, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 614 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początku 2018 roku 750, a na koniec 2018 roku 622. Kwota świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2018 roku wynosiła 1 359 892 zł, a kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych 645 523 zł. Na początku 2018 roku 548 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2018 roku 490 rodzin. Przeciętnie ze świadczeń tych korzystało na dzień 1 stycznia 2018 roku 45% rodzin, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 40% rodzin.

W 2018 roku zostało wydanych 30 Kart Dużej Rodziny.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA KULTURY

W gminie w 2018 r. funkcjonowały: Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie, który posiada swoje trzy świetlice – filie w Chodkowie Starym, Sulisławicach i Świniarach Starych Budynki GOK w Łoniowie oraz świetlice w Chodkowie Starym i Sulisławicach dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie jest gminną instytucją kultury, która swoją działalnością obejmuje Gminę Łoniów.

W 2018 r. zorganizowano następujące wydarzenia przeglądy artystyczne:

- „Wieczór Kolęd i Pastorałek”,
- koncert „Z wdzięczności do Niepodległości”,
- Koncert poświęcony Ojcu św. Janowi Pawłowi II „Nuty góralskie św. Jana Pawła II”,
- „Koncert Pieśni Patriotycznej” Cykl spotkań z muzyką klasyczną.

Konkursy:

- VI Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek „Śpiewajcie i grajcie Mu”,
- „VI Gminny Przegląd Pieśni Wielkopostnych”,
- Konkurs Pieśni Maryjnej „Ave Maryja”.

Konkursy plastyczne:

- „Bożonarodzeniowo – Noworoczna Kartka Świąteczna,
- „Plastyczny Konkurs Wielkanocny”.

Warsztaty:

- „Koralikowe warsztaty”,
- „Warsztaty wicia wianków” na zakończenie Oktawy Bożego Ciała,
- Warsztaty edukacyjne „MENU KULTURY – Edukacja kulturowa na serio”,
- Warsztaty florystyczne Cztery Poru Roku” „Warsztaty wyplatania ozdób świątecznych ze słomy”.

Wystawy:

- Wystawy związane z konkursami plastycznymi organizowanymi przez GOK,
- Wystawa prac rysunkowych autorstwa Kornelii Świstak.

Imprezy kulturowo – plenerowe:

- „Śniadanie Wielkanocne”,
- „Pierogarnia 2018”,
- „Gminne Dożynki 2018”,
- „Nasze Sandomierskie – kulinaria regionalne”,
- „Ocalić od zapomnienia”.

Turystyczne i sportowo-rekreacyjne:

- wycieczki dla dzieci i młodzieży do Bałtowa, Chęciny, Rzeszowa, Pacanowa, Sandomierza,
- Kolonie Letnia dla dzieci z terenu Gminy w Murzasichle,

- „XI Gminny Halowy Turniej Piłki Nożnej”,
- „Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich”.

Przy gminnych jednostkach kultury funkcjonują następujące grupy artystyczne:

- Koło Plastyczne,
- Dziecięcy Zespół „Łonowianie”,
- Kapela.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI

Gminna Biblioteka Publiczna w Łonowie jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora.

Biblioteka służy zaspakajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Na terenie gminy Łonów funkcjonuje jedna biblioteka. Biblioteka znajduje się w budynku Urzędu Gminy Łonów.

Na początku roku 2018 księgozbiór wyniósł 12 693 woluminów z tego ubytkowano 476 woluminów, a zakupiono 306 woluminów na wartość 7 643 zł. Na koniec roku 2018 księgozbiór wynosił 12 523 woluminów.

W 2018 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Łonowie zakupiła ze środków samorządowych 173 woluminów na wartość 4 180 zł. Z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono 133 woluminy na wartość 3 463 zł. Biblioteka nie posiada zbiorów audiowizualnych.

W 2018 roku zarejestrowano 402 czytelników i wypożyczono ogółem 10 717 woluminów oraz 157 czasopism.

Placówka posiada 4 komputery z dostępem do internetu. Do katalogu komputerowego wprowadzono 54 % ogółu księgozbioru.

Gminna Biblioteka Publiczna w Łonowie współpracuje z GOK ze szkołami i przedszkolami na terenie Gminy Łonów. W ramach współpracy zorganizowano następujące wydarzenia:

- wycieczki do biblioteki,
- konkursy,
- czytanie literatury dla dzieci.

W wydarzeniach tych wzięło udział 597 osób. Biblioteka na promocję czytelnictwa wydała 195 zł., a na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa gmina wydała 107 469 zł.

WYDARZENIA KULTURALNE I SPORTOWE

- Podpisanie umowy pomiędzy Lokalną Grupą Działania Ziemi Sandomierskiej, a organizacjami pozarządowymi z terenu gminy na realizację małych grantów. Środki na te zadania pochodzą z Programu Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w ramach wdrażanej przez LGD Ziemi Sandomierskiej Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalną (LSR).
- XVIII Gminny Turniej Tenisa Stołowego zorganizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym zorganizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łoniowie oraz Powiatowa Komenda Policji w Sandomierzu przeprowadzili gminne eliminacje.
- W Gminnym Ośrodku Kultury w Łoniowie, odbyły się eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.
- Uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej żołnierzom Batalionów Chłopskich. Uroczystość połączona była z obchodami Święta Ludowego w Gminie Łoniów.
- Uroczystości upamiętniające 74. rocznicę akcji „Burza”. Na patriotycznej mszy świętej odprawionej w intencji poległych żołnierzy zgromadzili się przedstawiciele samorządów, związków kombatanckich, poczty sztandarowe oraz mieszkańcy gminy.
- Patriotyczny koncert „Niepodległa - Niepokorna”. Szkoła Podstawowa w Sulisławicach przygotowała koncert i wystawę, a wcześniej zorganizowała ogólnopolski Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych Tropem Wilczym.
- Dzień 11 listopada 2018 – Łoniów – 100 rocznica odzyskania przez Polskę Niepodległości. Był to wyjątkowy dzień naznaczony wielopokoleniowym świętowaniem.
- Szkoła Podstawowa w Sulisławicach obchody 100 - lecia odzyskania niepodległości przez Polskę rozpoczęła marszem pod hasłem "100 flag Polski na 100- lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę". Uczniowie przygotowali patriotyczne transparenty oraz własnoręcznie wykonali flagi Polski, z którymi wyruszyli w marsz po Sulisławicach.
- W Szkole Podstawowej w Łoniowie im. Św. Jana Pawła II, jako zwieńczenie obchodów 100- Lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości, odbył się Koncert patriotyczny pt. "Pieśń dla Niepodległej”.
- Koncert Kolęd w wykonaniu Eleni odbył się w Sanktuarium Maryjnym w Sulisławicach.
- Pielgrzymka Samorządowców i Strażaków odbyła się po raz XII podczas której parlamentarzyści i radni samorządów wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wójtowie i starostowie pracownicy samorządowi, sołtysi, przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń, a także strażacy z kilkudziesięciu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych modlili się wspólnie przed cudownym wizerunkiem Matki Bożej Bolesnej w Sulisławicach.

- Święto Floriana swojego Patrona w Sulisławicach obchodzili strażacy ochotnicy z Gminy Łoniów,
- IX Gminna Akcja Profilaktyczna pod hasłem „Profilaktyczny bieg po zdrowie. Patrz, tu blisko jest boisko...”.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Program współpracy Gminy Łoniów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018 został uchwalony uchwałą Nr XLI/2016/2018 Rady Gminy Łoniów z dnia 25 stycznia 2018 r. Celem uchwalenia tego Programu jest wyrażenie woli współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi poprzez określenie ram tej współpracy, kierunków rozwoju i współdziałania.

Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz w/w Uchwały zostały ogłoszone konkursy ofert, które pozwoliły na realizację zadań służących wzrostowi aktywności lokalnego społeczeństwa, rozwojowi zainteresowań, wzrostowi integracji oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

W ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej- p.n. „szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz ich udział w zawodach i rozgrywkach sportowych” wpłynęło dwie oferty:

- Oferta Gminnego Klubu Sportowego „Świniary” któremu przyznano kwotę dotacji w wysokości 40 000 zł
- Oferta Gminnego Klubu Sportowego „AGRICOLA” Łoniów, któremu przyznano kwotę również w wysokości 40 000 zł.

Gminne Kluby Sportowe realizując zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej krzewiły i propagowały kulturę fizyczną w środowisku dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie gminy oraz zdrowy styl życia. Podwyższały umiejętności sportowe poprzez poprawę sprawności ruchowej. Kształtowały w młodzieży poszanowanie dla osiągnięć gminy i dorobku sportowego, zapewniały młodzieży zdrowy sposób spędzania wolnego czasu, promowały gminę na zewnątrz, rozwijały zainteresowania sportowe wśród dzieci i młodzieży, nauczały współpracy w grupie.

Kluby prowadziły zajęcia szkoleniowo treningowe dwa razy w tygodniu, brały udział w meczach międzyklubowych, sparingowych i zawodach ligowych prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej.

Ponadto w Gminie został przeprowadzony otwarty konkurs ofert na operatora projektu w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego z zakresu działalności wspomagającej rozwój

wspólnot i społeczności lokalnych Gminy Łoniów w formie regrantingu. Na realizację wyżej wymienionego zadania Gmina przeznaczyła środki w wysokości 5 000 zł.

W ramach konkursu wpłynęła jedna oferta:

- Oferta Ośrodka Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, który na ten cel przeznaczył kwotę w wysokości 5000 zł.

Łączna kwota przekazanych dotacji w ramach regrantingu wyniosła 10 000,00 zł. Ośrodek Promowania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu po przeprowadzeniu lokalnego konkursu grantowego zmierzającego do wyłonienia realizatorów projektów wyłonił dwa projekty:

- Projekt „Zieleń dla Niepodległej” – złożony przez Stowarzyszenie Aktywnej Społeczności w Świniarach Starych.

-Projekt „Taki młody, taki stary w piłkarzyki może grać”- złożony przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju wsi Wnorów.

Realizatorzy projektu otrzymali na w/ w zdania kwoty w wysokości 5 000 zł.

W ramach projektu „Zieleń dla Niepodległej” przeprowadzone zostały warsztaty na których wspólnie z projektantem terenów zielonych zaprojektowano teren nasadzeń zielenią wokół świetlicy wiejskiej w Świniarach Nowych oraz posadzono 100 różnych roślin na pamiątkę dla Niepodległej.

W ramach projektu „Taki młody, taki stary w piłkarzyki może grać” porządkowano plac pod boisko, budowano replikę boiska do gry w piłkarzyki, zorganizowano Piknik Rodzinny dla mieszkańców miejscowości Wnorów oraz okolicznej społeczności, zakupiono projektor multimedialny, zorganizowano i przeprowadzono I Turniej w Mega Piłkarzyki.

Wysokość środków przekazanych z budżetu gminy na realizację Programu współpracy Gminy Łoniów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2018 wyniosła 85 000 zł.

Promocja Gminy

- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Trzbieśławicach brało udział w konkursie organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach pn. „Potrawy regionalne i tradycyjne z gęsiny”. Koło otrzymało wyróżnienie za przygotowaną potrawę.

- Stowarzyszenie Aktywnej Społeczności w Świniarach Starych w 2018 roku po raz 11 zorganizowało „Festyn rekreacyjno – kulturalny PIEROGARNIA 2018”.

- Jak co roku zorganizowano Gminne Święto Plonów w Gminie Łoniów - dożynki.

- Udział Gminy Łoniów w konkursie organizowanym przez Muzeum Okręgowe w Sandomierzu „Nasze sandomierskie- kulinaria regionalne”.

- W świetlicy Gminnego Ośrodka Kultury w Łoniowie zorganizowano spotkanie na które przybyła młodzież z Kielc i Chmielnika – wolontariusze Caritas Diecezji Kieleckiej. Młodzież zainteresowana była

rozwojem naszej gminy i metodami pracy Pana Wójta. Przedstawiona została prezentacja dotycząca naszej gminy.

W 2018 roku Gmina Łoniów znalazła się wśród zaszczytnego grona samorządów z terenu województwa świętokrzyskiego wyróżnionych tytułem „Wzorowej Gminy”. Tytuł ten został przyznany w kategorii „Lider Integracji Społecznej. Wyróżnienie to, Gmina Łoniów otrzymała za szereg inwestycji prowadzonych na terenie gminy Łoniów, podjęte działania prorozwojowe, jak również za realizację projektów służących integracji lokalnego społeczeństwa.

Jak przyznał Wójt Szymon Kołacz nagroda i przyznany tytuł "Wzorowa Gmina" jest potwierdzeniem, że gmina Łoniów należy do grona najlepszych samorządów w Polsce. Ponadto nagroda zobowiązuje do kolejnych działań na rzecz gminy, a przede wszystkim mieszkańców.

Podsumowując

W 2018 roku w gminie podejmowano inicjatywy służące społeczności lokalnej i rozwojowi gminy z uwzględnieniem wymiaru przestrzennego oraz z zachowaniem dyscypliny finansów publicznych. Podejmowano działania, aby nasza gmina rozwijała się poprzez realizację zadań inwestycyjnych, społecznych, oświatowych, kulturalnych i sportowych.